

Bo & miljø

MEDLEMSBLAD FOR SØRLANDET BOLIGBYGGELAG • NR. 2 • 2015

**Vaktmesterduoen Lidvar Sunde
og Silvio Trdoslavic er en
ressurs i Gamle Mandalsvei.**

Sørg for nok kapasitet til alle i husstanden.

Med **Bredbånd 50** kan alle i familien strøkke filmer og musikk, spille online, surfe, chatte, snappe, twitre og mye, mye mer. I tillegg får du alle T-We tjenestene som Start forfra, Ukesarkiv og TV-arkiv fra Canal Digital inkludert i abonnementet. Med T-We Box får du også tilgang til TV-kanalene og opptakene dine på iPad.

Oppgrader bredbåndet ditt på canaldigital.no

DEN GODE FØLELSEN

–en kvalitetsklassiker fra den norske naturen!

MINERA
SKIFER

Oppdal skifer – trappetrinn med
hugget kant og tørrmur opptrinn.

/modenafliser
modena.no

SØRLANDSPARKEN

Åpent: 10-18 (10-16)

Lager: 7-18 (10-16)

GRIMSTAD

Åpent: 8-17 (Lør stengt)

SØGNE

Åpent: 8-16 (9-13)

modena®
FLISER

Adm. dir.
Ole Fritjof
Godtfredsen

Rehabilitering i stor og liten skala

Behovet for å rehabilitere og modernisere bolig-blokker og rekkehus fra 1950- og 60-tallet, er stort. Kravene til komfort, miljø, sikkerhet og energieffektivitet har endret seg betydelig etter som årene har gått.

De fleste boliger er bygget, heter det. Mange av dem er knyttet til Sørlandet Boligbyggelag og har de siste årene vært gjennom storstilte rehabiliteringer – med godt resultat. Vi har bistått som prosjektadministrator for store og små moderniseringer, og vår erfaring er klar; dersom behovet for rehabilitering er der, vil det i det lange løp være mest lønnsomt og mest fornuftig å gjennomføre en total rehabilitering.

Styrer og generalforsamlinger i mange boligselskap har i utgangspunktet vedtatt å skifte dører og vinduer, og kanskje få nye balkonger. Etterhvert kan det vise seg at det er nødvendig å gå mer omfattende til verks med nye rør, ny isolasjon og ventilasjon med varmegjenvinning. Da vil rehabiliteringen kunne gi grunnlag for tilskudd fra Enova og den totale rehabiliteringen vil kunne gi mulighet for en Husbankfinansiering. Mens enkeltvis vil oppgraderingene og rehabiliteringene ikke gi grunnlag for finansiering via Husbanken.

I tillegg til å være medspiller i de store prosjektene, er Sørlandet Boligbyggelag også opptatt av oppgraderinger og rehabilitering i litt mindre skala. I år har Miljøfondstyret bevilget 531.000 kroner fra Miljøfondet vårt. Disse midlene skal gå til gode energi-reducerende tiltak, arbeid for å lage gode møteplasser og andre tiltak som forbedrer nærmiljøene; – til opprusting av fellesrom, til sykkelgarasjer, til elbil-ladere og andre gode formål. I løpet av snart 20 år har fondet bidratt med over seks millioner kroner til gode miljøtiltak.

Årets tildelinger finner du lengre ut i bladet, der finner du også den gode tur-opplevelsen med fiskestang i Baneheia, råd og vink ved bruk av grill og andre sommeraktiviteter.

Og siden dette er siste nummer av Bo & miljø i dette halvåret, så benytter jeg anledningen til å ønske dere alle en god 17. mai og en god sommer.

Utgitt: Mai 2015 Utgiver: Sørlandet Boligbyggelag | www.sorbbbl.no | tlf: 38 07 90 70

Redaktør: Ole Fritjof Godtfredsen Redaksjon, salg og produksjon: Mediepartner AS | mediepartner.no

Førstesidebilde: Kjell Inge Søreide

Innhold

- 06** Spreke vaktmestre i Gamle Mandalsvei
- 09** Høybygg Borettslag rehabiliteres
- 10** Boligbyggelagets spennende historie
- 13** Temakveld
- 14** Fiskeglede midt i byen
- 16** Jus&hjem
- 18** Nyter balkonglivet
- 21** Miljøfondkroner fordelt
- 22** Vannstoppere monteres
- 23** Velg riktig høytrykkspyler
- 25** Gode grillråd
- 28** Gratulasjoner til Stjernehus Borettslag
- 27** Fargerikt i sommer

Kost, spade og trillebår er vanlige arbeidsredskaper for vaktmestrene Silvio Trdoslavic (tv.) og Lidvar Sunde.

Vaktmestrene i Gamle Mandalsvei

En av dem vil slutte, og det synes den andre er ugreit. Men han som slutter har holdt på i over 30 år, og vil gjerne pensjonere seg.

TEKST: ATLE CHRISTIANSEN FOTO: KJELL INGE SØREIDE

Jeg kunne ikke slutte å jobbe da jeg ble 67, da måtte jeg ha noe å gjøre. Men nå blir jeg snart 81 år. Jeg har sluttet tre ganger og kommet tilbake, men denne gangen er det slutt. En gang må jeg bli pensjonist, jeg også, sier Lidvar Sunde.

Vaktmestrene Lidvar Sunde og Silvio Trdoslavic har jobbet sammen i over fem år. Hvis det går etter planen, er Sunde pensjonist fra juli

av, etter 30 år som vaktmester i Borettslaget i Gamle Mandalsvei 16/21, to boligblokker i Suldalen med til sammen 84 boenheter.

Sunde og Trdoslavic er vant til å skru, file, pusse, koste, sage, bore, hamre og male. Begge har reist til sjøs og er vant til å ta i et tak; fikse, ordne, grave, luke, rake, gjødsle, vanne og klippe. Sunde er hovedvaktmester og svarer for 20 arbeidstimer i uken, cirka 50 prosent stilling, mens Trdoslavic har en mindre stilling.

– Lidvar og Silvio er en ressurs, sier Anne Merete Hauge.

– Han er mye eldre enn meg, sier Sunde.
 – Hæ, jeg? sier Trdoslavic.
 – Ser du, du hører på han at han er eldre.
 – Ja, ja, du er en ungdom ennå, det er ingen grunn til å slutte, sier Trdoslavic.

Silvio Trdoslavic fyller 81 år i oktober; Lidvar Sunde blir ikke 81 før uken etter. Mellom dem lunter bikkja til Trdoslavic.

– Det en blanding av labrador og sjæfer, sier Trdoslavic.
 – Det er en blanding av tiger og gnu, sier Sunde.
 Sjøppeldunkene skal tømmes hver uke, dunkene skal rengjøres, og det samme skal garasjen der de står plassert.

– Sjøppelrommet er så rent at du kan spise middag på gulvet der, sier Anne Merete Hauge, hun bor i 3a i Gamle Mandalsvei 21 og er på fornavn med begge vaktmestrene.

– Lidvar og Silvio er en veldig ressurs for borettslaget. De er opptatt av hvordan det går med folkene som bor her. Det er synd for blokka når de slutter, de tenker på alle og følger opp på alle slags måter, sier Hauge.

Vaktmesterparet er blitt en institusjon i Gamle Mandalsvei. De har nettopp skiftet ut gamle låser med nye i begge blokkene, men i det siste har de brukt mest tid på malearbeid. Trappeoppgangene i begge blokkene er malt, 15 trappetrinn i hver oppgang, og det er dobbelt opp av oppgangene i hver etasje, i begge blokkene.

– Jeg glemmer aldri de 15 trinnene, sier Sunde.

Det skal i full fart nevnes at vaktmesterne fikk hjelp til

malearbeidet av en vaktmester-aspirant under opplæring.

Uterommet mellom blokkene er så svært at beboerne verken kaller det «plen» eller «hage», men parken, og den parken holder vaktmestrene i stand.

– Det er bare å luke og vanne, det går nå i ett, sier Sunde.

Det er antakelig noe som heter vaktmester-blikk, et finnnstilt blikk som oppdager det som står skeivt og ligger på feil plass; papir som har gjemt seg i buskaset, lamper som blinker, murpuss som ennå holder, men vil falle av i løpet av kort tid, og sand som har lagt seg på asfaltområdet der den ikke skal være.

Trdoslavic løfter opp en veltet sykkel. Sunde går på huk og luker med seg en bunt ugras vi trodde var en del av beplantningen. Trdoslavic finner enda noe søppel, mens vi egentlig bare er på vei rundt blokka med trillebår, spade og kost for å ta noen bilder. Men en vaktmester går ikke rundt blokka uten å rette opp en feil, ta noe med seg og notere bak øret hva som skal gås gjennom siden.

– Her må vi vende jorda, sier Sunde, og Trdoslavic er straks bortpå med spaden.

– Nei, vi får ta det siden, vi må ta hele, sier Sunde, før de vender seg til fotografen igjen som gjerne vil ta et bilde fra en vanlig arbeidsdag for to godt voksne vaktmestre.

– Kan jeg gå og jobbe ordentlig nå? spør Trdoslavic.

Vi tar bildet. Og så går de og jobber ordentlig, begge to. I hvert fall fram til juli.

RENOVERING AV BAD?

Alterna

Kr 9.490,-

Express dusjkabinett

100% skrueløst kabinett.
Utroilig enkel montering!
Eks. batteri

Hos oss får du hjelp
med alt fra planlegging
til ferdig utført jobb.

Med **Fordelskortet** i Sørlandet BBL gir
rørleggerkjeden Varme & Bad ved
Aamodt VVS Søgne, alle medlemmer
5% bonus. Videre gis det 10% rabatt
på timepris og 20% rabatt på rør og deler.

Vannrett kvalitet!

Aamodt VVS AS

Linnegrøvan 16 • 4640 Søgne • tlf 38 05 15 06 • aamodtvvs.no • man-fre 9-17 lør 9-14
VARME & BAD - RØRLEGGERKJEDEN FOR BÅDE PRIVAT- OG BEDRIFTSMARKEDET I HELE NORGE

Rehabilitering av betong og fasader. Vi hjelper deg!

- Nybygg og tilbygg
- Etterisolering
- Betongkutting/kjerneboring
- Asbest- og radonsanering

VEF
ENTREPRENØR

Vigeland Brugs veg 16 - VENNESLA Tlf. 38 15 44 30 - vef.no

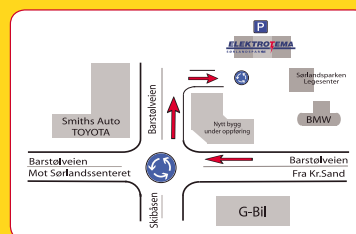
www.elektrotema.com

Medlemmer av Sørlandet Boligbyggelag får

20% RABATT

**på materiell i vår butikk
eller kjøp via våre elektrikere**

Det vil lønne seg!

**Besøk vår butikk i Sørlandsparken
Hverdager 10-17. Torsdag 10-18. Lørdag 10-14**

ELEKTROTEMA
www.elektrotema.com AGDER AS

Barstøveien 36, 4636 Kristiansand

Telefon 38 04 10 00

Omtrent slik vil de to blokkene i Høybygg Borettslag bli.

Høybygg Borettslag får lavenergistandard

Rehabiliteringen av to blokker i Høybygg Borettslag er i full gang. I løpet av året forvandles blokkleilighetene til moderne lavenergiboliger.

TEKST: ANNE S. T. JOHNSEN

Høybygg Borettslag består av to av de fem blokkene i Kjempeveien på Lund, og ble bygd i 1962. På 80-tallet ble de kledd utvendig med metallplater og fikk fem centimeter med ekstra isolasjon, men den første, store rehabiliteringen gjøres nå.

Mye burde gjøres; det viste en tilstandsrapport fra 2012. Rør, tak, vinduer, fasade og balkonger var i svært dårlig stand.

Nå blir fasadene etterisolert med 15 centimeter og kledd med en blanding av okergul teglstein og platekledning. Avløpsrørene fornyes, de gamle balkongene erstattes med nye, store balkonger. De gamle vinduene og dørene erstattes med nye som tilfredsstiller dagens krav. Det blir lagt nytt, kompakt tak.

I tillegg blir det i hver leilighet installert balansert ventilasjonsanlegg med 80 prosent varmegjenvinning, som er et krav for å oppnå lavenergi klasse 1 standard.

– Beboerne vil merke at de får et mer behagelig innneklima; lunt, tett og ventilert. Blokkene vil også få en mye flottere fasade, forteller Christian Zachariassen i teknisk avdeling i Sørlandet Boligbyggelag.

Han er borettslagets medspiller i prosjektet, og har vært med i hele planleggingsfasen.

De nye balkongene er skreddersydd av Balco, blant annet kan de seks glassfeltene i front som kan skyves til siden når været tillater det eller når beboerne ønsker det. De nye balkongene blir også større enn de nåværende, de blir omlag 13 kvadratmeter store.

– Denne rehabiliteringen viser at det er mulig å oppgradere eldre bygg til lavenergiboliger. Dette er også et eksempel på at dersom man må gjøre nødvendig vedlikehold, kan det lønne seg å ta rehabiliteringen et hakk videre. Styret i Høybygg har sammen med beboerne tatt utfordringen, etter nøye vurderinger utfra blant annet tilstandsrapport, sier Zachariassen.

Dette er den femte store lavenergi husklasse 1 oppgraderingen Sørlandet Boligbyggelag har bistått borettslag med å gjennomføre på kort tid.

VEF Entreprenører står for rehabiliteringen som har en kostnadsramme på 42 millioner kroner. Ombyggingen skal finansieres gjennom Husbanken, og Enova gir støtte til prosjektet.

Boligbyggelaget forut for sin tid

På det meste hadde boligbyggelaget over 700 leiligheter i året under bygging i Kristiansand. Boligene var rimelige, skikkelige og forut for sin tid.

TEKST: ATLE CHRISTIANSEN FOTO: KJELL INGE SØREIDE

Boligbyggelaget har gjennomført en kjempejobb for byen ved å bygge sårt tiltrengte boliger i en tid da byen trengte det, og ved interessante og til dels nyskapende prosjekter, sier Arne Bulie, tidligere plan- og bygningssjef i Kristiansand kommune, nå pensjonist og i full gang med å skrive bok om etterkrigstidens byutvikling i Kristiansand.

Minst et av kapitlene kommer til å dreie seg om boligbyggelagens rolle. Der spiller Sørlandet Boligbyggelag en hovedrolle, eller Kristiansand og Omegn Boligbyggelag som det het da det ble etablert i 1945 (KOB).

Bulie nevner flere eksempler på at boligbyggelaget var forut for sin tid. I 1975 ble utbyggingen av blokker og rekkehus i Voiebyen realisert, med bilfritt uteområde i Briggveien. Det var skjermet gågatestrøk og beplantning sentralt i området og parkeringsplasser i ytterkanten. På Fagerholt ble det i 1970-årene bygd tomannsboliger med vekt på energieffektivitet, lenge før de fleste andre hadde tenkt tanken om energivennlig boligbygging.

Utbyggingen av Brattbakken begynte i 1979 og var en fjær i hatten for boligbyggelaget. Prosjektet fikk nasjonal oppmerksomhet og det kom delegasjoner fra fjern og nær for å beskue boligene. For det første var det bratt terreng og nesten umulig å bygge i Brattbakken, for det andre var det rekkehus i 2–3 etasjers høyde, tegnet av Brantenberg, Brantenberg og Hjortøy arkitekter. Block-Watne og Kruse Smith stod for byggingen av Kristiansands største borettslag med 299 andelsleiligheter fordelt på 142 terrasseleiligheter og 157 trehusleiligheter (fordelt på tomannsboliger og eneboliger). Stor faglig interesse fra nasjonalt hold fikk også boligutstillingen Bygg for fremtiden på Hånes i 1984, hvor KOB var tilstede både på arrangørsiden og som deltaker.

– Boligbyggelaget spilte en nøkkelrolle når det gjaldt å bygge rimelige og solide boliger til folk etter krigen, sier Bulie.

Det er rundt 23 000 innbyggere i Kristiansand i 1940-årene og boligmangel var en av de store samfunnsutfordringene her som i resten av landet. I 1946 lover Einar Gerhardsen å bygge 100 000

Arne Bulie skriver bok om byutviklingen i Kristiansand, her er han i Lillemyrveien som ble bygd av boligbyggelaget i 1951 og ble vedtatt vernet i januar i år.

nye boliger i løpet av fire år. Bare i Kristiansand manglet det minst 1000 leiligheter etter krigen. Folk hadde dårlig råd, bodde smått og i dårlige hus. Sønner og døtre holdt seg hjemme til langt over myndighetsalder og nygifte par losjerte gjerne hjemme hos foreldrene.

– Boligsituasjonen var verre enn noen gang etter krigen, og det måtte gjøres tiltak for å skaffe boliger til folk, sier Bulie.

Kristiansand kommune hadde tomter. KOBb hadde initiativet. Kommunen gikk inn i styret i boligbyggelaget og stilte tomter til rådighet. Boligbyggelaget ble dermed en halvoffentlig organisasjon og fikk rimelig tilgang på tomter.

– Et av vilkårene kommunen stilte var at en tredjedel av leilighetene på disse tomtene skulle disponeres av kommunen. For kommunen var det viktige at nødstilte som for eksempel bodde i tyskerbrakkert på Gartnerløkka og andre steder i byen fikk tak over hodet, sier Bulie.

Det første borettslaget ble etablert da St. Olavs vei 13 på Lund var ferdigbygd i 1950, en boligblokk på fire etasjer, tegnet av arkitekt

Christon Christensen. KOBb bygde cirka 600 leiligheter fra 1945 til 1955, og fra -55 til 1960 var tallet økt til 250 leiligheter i året.

– Ordningen med boligbyggelag fungerte godt og det ble etter hvert dannet tre nye boligbyggelag: Moderne Hjem, Nye Hjem og Agder Boligbyggelag, sier Bulie.

De fire boligbyggelagene stod for halvparten av boligproduksjonen i Kristiansand i 1954.

Boligbyggelagets utbygginger var kjennetegnet av lavkost og kvalitet. Lillemyrveien på Lund var KOBb's andre utbyggingsprosjekt, det stod ferdig i 1951. Prosjektet betraktes som et tidstypisk boligområde og Kristiansand kommune vedtok i januar i år å verne de ti firemannsboligene og fem tomannsboligene i Lillemyrveien.

– Boligbyggelagstanken var en idé som ble utviklet av arbeiderbevegelsen i 1930-årene og den har hatt en sosial profil helt siden starten. Boligbyggelagene har vært like mye av en sosial samfunnsbygger som boligbygger, sier Bulie.

BoGrønt og Hageland er NYE

BRUK DINE MEDLEMSFORDELER HOS OSS!

Hageland Vågsbygd og Hageland Vennesla
gir medlemmer av Sørlandet Boligbyggelag **10% rabatt**
ved kjøp i butikk og hagesenter.

Rabatten gjelder ikke på tilbudsvarer

*Vi ønsker alle medlemmer i Sørlandet Boligbyggelag
velkommen til en hyggelig vårhandel...*

 Hageland Vågsbygd

Mandag-fredag 9-17
Lørdag 9-16
Søndag 12-16
Finn oss på Facebook!
www.hageland.no

 Hageland Vennesla

Mandag – fredag 10-17
Lørdag 10-15
www.hageland.no

Den rutinerte brannmannen Rolf Nordberg viste fram nødvendig og praktisk brannvernustyr, brannslukningsapparat og en enkel sprayboks med brannslukningsskum.

Brennende engasjement

Film fra en katastrofal storbrann i ei boligblokk ble vist til skrekk og advarsel for vaktmestere og styreledere i borettslag og sameier.

Skjødeløse menn og feil bruk av el-utstyr står for flest boligbranner i Norge.

I fjor omkom 54 personer i Norge i branner, det er 54 for mye, sa mangeårig brannmann Rolf Nordberg i sin innledning på temakvelden om brann- og vannskadeforebygging.

– Spennende og svært lærerik kveld, mente Gro Worren, styreleder i Borettslag Kvartal 11, etter å ha hørt på Nordberg.

Hvert år er det mellom 3500 og 4000 bygningsbranner i Norge, 60 prosent av disse er boligbranner. Og det er mer enn 60 000 vannskader i Norge hvert år.

– Det er derfor naturlig at vi tenker mer forebygging. Slike samlinger er også viktige for å styrke kontakten med våre kunder og boligselskapene, understreket administrerende direktør i Sørlandet Boligbyggelag, Ole Fritjof Godtfredsen.

I tillegg til informasjon om brann- og vannskadeforebygging fikk deltakerne høre om forsikringsordningen i Boligbyggelagenes Totalforsikring. Selskapet forsikrer 6000 boligselskaper med til sammen 220 000 boliger.

Ulike leverandører informerte om sine tjenester, og om hvilke medlemsrabatter og bonuser de gir.

På en halvtime fikk Stein Grønberg tre pene ørreter i 2. Stampe i Baneheia. Nå er det fisk i så å si alle vann i byskauen i Kristiansand tekst

TEKST: OLE ALEXANDERSEN FOTO: KJELL INGE SØREIDE

Godt fiske midt i byen

Få minutters gange fra Torvet ligger 1., 2., og 3. Stampe – ferskvann som huser ørret av pen størrelse. Her prøver Stein Grønberg lykken i 2. Stampe.

Javel, der sidder 'an igjen. Se så rund og fin, det er overraskende så tidlig i sesongen. Det tyder på at det er bra med mat her, sier fiskeentusiasten.

Vi er i Baneheia en sen ettermiddag midt i april. Det er litt sol igjen, unge og eldre i fargerike tights peser seg forbi på stiene rundt 2. og 3. Stampe, endene på vannet er våyre og et Norwegian-fly setter nesa mot himmelen. Vi står ute på en liten odde og snakker om fisk og fiskeglede og naturopplevelse med Grønberg.

Og så bøyer fluestanga seg igjen.

– Det er jo fantastisk å ha et sånt område så å si midt i byen, vi vet egentlig ikke hvor heldige vi er. Her kan hvem som helst fiske seg en ørretmiddag når som helst. Det er tatt fisk på halvannen kilo i 3. Stampe og på kiloet i 2. Stampe. Og hvis en synes det blir vel urbant her nede eller det blir for tett med badere, er det jo bare å gå videre innover i byskauen og finne seg et stille sted; det er godt med fisk i Bergvann, Storemyrvann, Grunnevann, til og med i Bånetjønn, sier Grønberg.

Slik har det ikke alltid vært. Den sure nedbøren som krydret innlandsvann og elver i den sørlige delen av Norge på 1970- og 1980-tallet, tok livet av fisken. En formidabel innsats fra sentrale og lokale myndigheter og ikke minst fra entusiaster og jeger- og fiskeforeninger, har brakt ny balanse i øko-regnskapet; kalking og utsetting av fisk har gitt resultater. I dag er det fisk i nesten alle innlandsvann innenfor Kristiansands grenser.

– Vi kalker fortsatt, men ikke så intenst som for noen år siden. Og det er godt med fisk i de fleste vannene, sier Grønberg.

Og da snakker vi stort sett om ørret.

– Det ble satt ut en del røye for mange år siden fordi den er mer hardfør enn ørreten, men nå er den så å si borte. Det er ørret som er vår fisk, for å si det sånn. Det er gjedde i et par vann, men det er ikke så mange som er interessert i den, sier han.

I Kristiansand er det etablert en ordning med et felles fiskekort for 40 vann innenfor kommunens grenser, det er gjort for å sikre allmennheten tilgang til de ressursene som finnes i vannene. Kortet koster 200 kroner for et helt kalenderår. Vil man løse kort for kun

et døgn, koster det 20 kroner. I fjor solgte Grønberg, som driver byens spesialforretning for alle typer fritidsfiske, kort til mellom 200 og 300 ferskvannsfiskere.

Fisket er best fra våren og fram til vannet blir for varmt på sommeren, og på høsten fram til fisken er gyteklar i oktober-november. Men det går også an å få ørret på isen om vinteren!

– Det er for det meste menn som fisker, unge og eldre, de blir grepet av spenningen og naturopplevelsene mer enn jentene, uten at jeg vet hvorfor. Gjennom årene har vi hatt en god del kvinner på fiskekurs, men de faller av etter hvert. Det er synd, sier Grønberg.

– Er det bare fluefiske som teller?

– Langt i fra. Sluk og spinner og mark er like bra, det er bare å finne ut hva en liker best. Det er like spennende uansett.

Et sett med fluestang og fluer koster rundt 1000 kroner, mens en slukstang med sluker og spinnere for ferskvannsfiske koster cirka 500 kroner.

Op da er det ingen grunn til å nøle lenger; klarer du å sikre familien fiskemiddagen i 2. Stampe?

VIL DU LÆRE Å FISKE MED FLUE?

Kristiansand Jeger- og Fiskeforening arrangerer kurs i fluekasting klokka 17.30 hver onsdag i Bendiksbukta på Odderøya (i Odderøyahallen om vinteren. Gratis for alle).

Tre ørreter på rundt 300 gram – det var fangsten Grønberg fikk i 2. Stampe. Men nede i dypet gjemmer det seg mye større fisk....

Skal du overta en ny bolig?

Krev at arbeidene faktisk er ferdige før overtakelsen

Ved siden av kontraktsinngåelsen vil selve overtakelsen av boligen være den viktigste begivenheten i forbindelse med kjøp av ny bolig.

Normalt vil det foreligge en avtalt frist for overtakelse, og en forsinket overlevering innebærer at kjøper har krav på dagmulkt dersom entreprenøren ikke har krav på fristforlengelse. Dagmulkten utgjør 1 promille av det samlede vederlaget entreprenøren skal ha, dersom partene ikke har avtalt en høyere dagmulkt. Dersom avtalen omfatter grunnen, vil den laveste satsen være 0.75 promille. Man kan kreve dagmulkt uten at man er påført et økonomisk tap, og dagmulkten løper frem til boligen er overtatt.

Overtakelsen skjer normalt ved en formell overtakelsesforretning, der hovedformålet er å gjennomgå entreprenørens arbeider og kontrollere om disse er i samsvar med de avtalte kravene. Dersom det viser seg å være mangler ved arbeidene, oppstår spørsmålet om man kan nekte å overta boligen med den følge av at dagmulkten begynner å løpe. Kriteriet for å nekte å overta boligen er at man har en rimelig grunn til å avslå overtakelsen, noe som vil bero på en konkret vurdering. Dersom sentrale funksjoner i boligen vil være ute av drift i forbindelse med utbedringene, slik som f.eks. kjøkken og bad, må dette ofte sies å utgjøre en rimelig grunn. Det samme gjelder dersom man må flytte ut av boligen, eller dersom flere av rommene må ryddes for møbler samtidig. Småreparasjoner, som f.eks. flikkmaling eller utskiftning av enkelte lister, vil derimot ikke gi grunnlag for å nekte overtakelse. Har man ikke grunnlag for å nekte å overta arbeidene, må man nøye seg med et mangelskrav istedenfor dagmulkt.

Man ser ofte at entreprenører innkaller til overtakelsesforretning til avtalt tid, og velger gjennomføre denne selv om arbeidene faktisk ikke er ferdige. Det

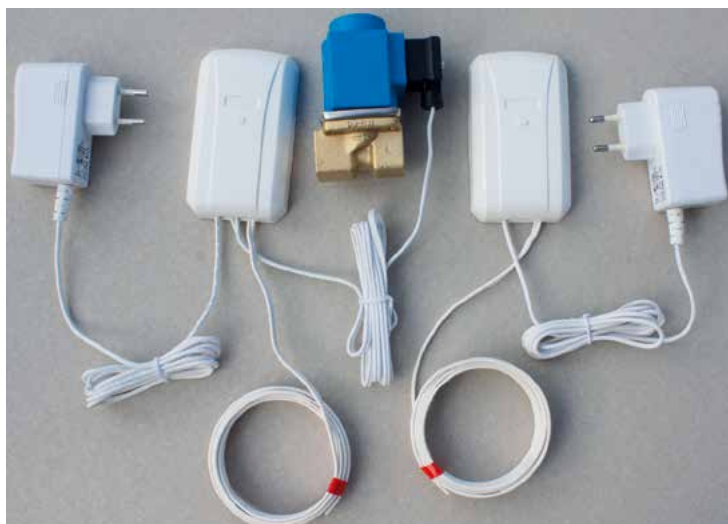
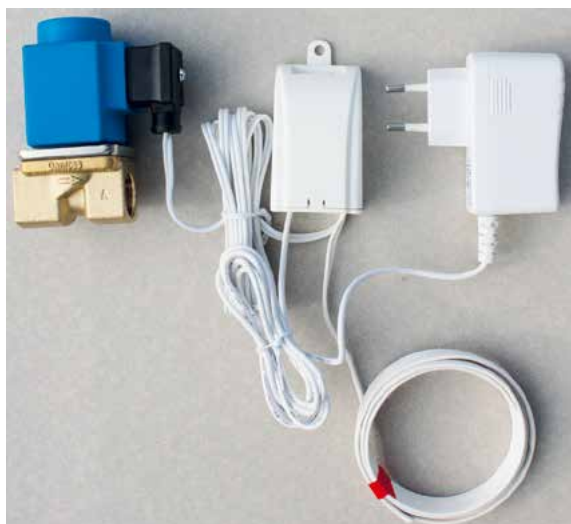
entreprenøren ønsker å oppnå er at de resterende arbeidene blir registrert som mangler i forbindelse med overtakelsesforretningen. På denne måten vil kjøperen kun ha et mangelskrav som skal utbedres etter overtakelsen, og ikke et krav på dagmulkt. Men entreprenøren kan ikke kreve overtakelse på et tidspunkt der entreprenøren ikke selv oppfatter arbeidet som fullført. Dette må gjelde også i de tilfeller der boligen kan brukes, og det f. eks. kun gjenstår mindre småjobber. Dersom man hadde akseptert at entreprenøren kunne kreve overtakelse i slike tilfeller, ville dette vært det samme som å gi entreprenøren rett til å gi seg selv nødvendig tilleggstid.

Det er på den annen side ingenting som er til hinder for at en kjøper kan akseptere å overta en bolig der arbeidene ikke er blitt ferdigstilte. Men mange som gjør dette forstår nok ikke konsekvensen. Ikke bare mister man retten til å kreve dagmulkt for forsinkelsen, men man risikerer også at entreprenøren som en følge av dette ikke prioriterer å få de siste tingene på plass. Har man først valgt å overta en uferdig bolig, kan man ikke i ettertid kreve dagmulkt når ferdigstillingen uteblir og man ikke får tatt boligen i bruk som forutsatt.

Det er så vidt jeg kan se ingen grunn for en kjøper til å akseptere en overtakelsesforretning før arbeidene faktisk er utførte. Enkelte entreprenører vil gjerne forsøke seg med at de gjenstående arbeidene kun skyldes ulike tillegg man har bestilt, men dersom man har foretatt endringer eller tilleggsarbeider som forsinker entreprenørens arbeider vil entreprenøren kunne kreve en fristforlengelse. Det er først når arbeidene faktisk er ferdigstilte at man i forbindelse med en overtakelsesforretning kan kontrollere om arbeidene er i samsvar med de avtalte kravene.

Watersafe Lekkasjestopper. 12 volt

**Kablet og trådløs utgave fra 1/2" - 2".
Monteres på vanninntaket eller
foran utstyrsgjenstander i rom uten sluk.**

**Trådløs utgave kan overføre varsel
via sentral til PC eller mobiltelefon.**

Kontakt deres forsikringsselskap for rabatt etter montering.

Se alle produkter på viggowahl.no

Viwa Watersafe
leveres kun med:

Ta kontakt for gode tilbud og løsninger:

Postadresse: Nordre Vestsidavei 716 - 3677 Notodden
Besøk-/Leveringsadresse: Merdeveien 8, 3676 Notodden
Telefon: 90 56 94 17
E-post: viwa@viggowahl.no
www.viggowahl.no

Balkongliv

På balkongen i første etasje nyter Turid Raneng Fast og Sara Persdatter Simonsen late solskinnsdager.

Vi blir i godt humør når vi går ut på balkongene våre, sier de.

I dag nyter vi deilig kaffe hos Turid. Sara, som er sekretær i borettslagsstyret, er ofte på besøk.

Vårsola titter så vidt fram og vinden uler, men innenfor glassveggene er det godt og varmt også når sola gjemmer seg bak mørke skyer.

Blokka i Gullveien fikk nye innglassede balkonger fra Balco for snart tre år siden, da ble de tre blokkene i Gullveien 8 Borettslag rehabilitert til lavenergiboliger. En viktig del av moderniseringen var de nye balkongene.

De gamle altanene var knøttsmå, nå kan de boltre seg på 18 kvadratmeter.

– Jeg kom fra enebolig og hage for 11 år siden, og savnet uterom.

– Tror alle som bor her er svært godt fornøyd med de store balkongene. De fleste har valgt løsning med ordinær dør ut fra stua, men noen har skyvedør med glass, forteller de to.

Det første året hadde Sara tomater og agurker på balkongen sin.

– Det var fint med egen avling, men krevde mye stell og mye vann, sier hun.

Turid er en kreativ person; det viser uterommet. Planter, tepper og malerier på veggene gjør rommet lunt. En gammel gyngestol har fått plass i kroken, ute-TV-en er på plass, på en av hyllene sitter en gul og sliten teddybjørn og her ligger blant annet et par gamle, flotte bøker fra 1920-tallet.

– Med den nye balkongen har jeg fått et ekstra rom. Her ute har jeg samlet mye av det som tidligere var stablet vekk, forteller Turid.

Når vinden uler er alle vinduene lukket, men på varme sommerdager skyves glassveggene til side.

– Da kan jeg sitte i en av kurvstolene eller ligge på sofaen og nyte været. Med disse uteplassene blir balkongsesongen forlenget, sier Turid.

– Vi har fått en ekstra stue, sier Sara Persdatter Simonsen (t.v) og Turid Raneng Fast.

Sara trives godt i gyngestolen hos sin nabovenninne i første etasje.

De nye balkongene har gitt blokkene i Gullveien et helt nytt preg.

Sara og Turid åpner vinduene og slipper våren inn!

Det kan være lønnsomt å ta en prat med oss!

Det er selvfølgelig deilig å sitte på en innglasset balkong og nyte livet. Men Balcos innglassede balkonger har mange flere fordeler. I tillegg til reduserte energikostnader og økt verdi på eiendommen, gir Balcos balkongsystem muligheten til å få større balkonger. En hyggeligere investering er vanskelig å tenke seg.

www.balco.no

Vi kommer i løpet av kort tid til å levere
**den 1000. balkongen
i Kristiansand**

på Sameiet Paradisveien 11

BALCO AS

Oslo (Hovedkontor)

Sandstuveien 60 A

1184 Oslo

Telefon +47 23 38 12 00

Bergen

Fjellsdalen 3

5155 Bønes

Telefon +47 95 33 75 43

Kristiansand

Vågsbygd Ringvei 100

4626 Kristiansand

Telefon +47 95 86 93 09

BALCONIES
FOR
GREATER
LIVING

Over 500 000 miljøkroner fordelt

31 borettslag og sameier tilknyttet Sørlandet Boligbyggelag har til sammen blitt tildelt 531 000 miljøfondkroner.

– Hele 310 000 kroner går til 11 energi- og miljøtiltak. Resten fordelt seg på tiltak som sykkelparkering, miljøstasjoner og kontakter til el-biler og til fornyelser av uteareal- og møteplasser, forteller Odd Helge Moen, sekretær i Miljøfondet.

Det er 11 år siden fondet ble etablert, og alle borettslag og sameier som er tilknyttet eller forvaltet av Sørlandet Boligbyggelag kan søke om tildelinger.

DISSE FÅR MIDLER:

Rødhettesvei Borettslag;	5000 kroner til oppgradering av lekeplass
Freyasdal Borettslag;	10 000 kroner til møteplass og oppgradering av lekeplass
Valhalla Borettslag;	5000 kroner til oppgradering av uteområde
Lundebakken Borettslag;	10 000 kroner til lyssensorer i kjellere og loft
Borettslaget Ravnedalsveien 15;	5000 kroner til sykkelstativ og møbler til møteplass
Borettslaget Tinnheiveien 7;	6000 kroner til møteplass og grillfest og dugnad
Tinnlia Borettslag;	10 000 kroner til tiltak mot radon
Borettslaget Kvartal 11;	20 000 kroner til sensorer og LED lys i fellesarealer
Tinnheia Terrasse Borettslag;	5000 kroner til møteplass
Borettslaget Palladiumveien 40;	15 000 kroner til lekeplass, sykkelstativ og ladestasjon for el-biler
Fidjeåsen Bomiljø Borettslag;	5000 kroner til oppgradering av uteområder
Kollen Borettslag;	50 000 kroner til oppgradering utemiljø i forbindelse med lavenergioppgradering
Fidjeåsen Panorama Borettslag;	5000 kroner til sikring av sykkelparkering
Brattbakken Borettslag;	50 000 kroner til planlegging av nærmiljø fyrårnprosjekt
Øvre Tordenskjoldsgate Borettslag;	45 000 kroner til ladestasjon for el-bil, konvertere tappev. fra el. til fjernvarme og fjerning av oljetanker
Sløyfen Borettslag;	5000 kroner til bygging av sykkelboder
Sameiet Kirkeveien 6;	40 000 kroner til forprosjekt lavenergi
Lerke Borettslag;	5000 kroner til planlegging og oppføring av redskapsbod
Eineråsen Borettslag;	15 000 kroner til sikring foran leiligheter 1. etasje, sykkelstativ og redskapsbod
Straumen Borettslag;	10 000 kroner til tilleggsisolering av gulv mot kjeller
Auragården Borettslag;	20 000 kroner til LED lys og bevegelsessensorer på fellesareal
Stjernebo Borettslag;	10 000 kroner til utemøbler til felles møteplass og sykkelparkeringsplass
Johan Øydegardsvei 81 Borettslag;	5000 kroner til hjertestarter og bårstol
Smiedalen Borettslag;	5000 kroner til oppgradering av møteplass/lekeplass
Stjernehus Borettslag;	50 000 kroner til oppgradering av ved inngangsside i forbindelse med lavenergioppgradering
Vigvoll Terrasse Borettslag;	20 000 kroner til utsmykning av fellesarealer
Tinnbo Borettslag;	20 000 kroner til nedgravd avfallshåndtering
Høybygg Borettslag;	50 000 kroner til utførelse av oppgradering til lavenergihus kl. 1
Marvikveien 84 Borettslag;	5000 kroner til sykkelstativ
Guldmund Brygge 2 Borettslag;	20 000 kroner til LED lys i parkeringskjeller
Nybyen Kvartal C Borettslag;	5000 kroner til tilrettelegging for lading av el-biler

Premier monteres

Nå starter monteringen av de 374 vannstopperne i borettslagene Brattbakken, Stjernehus og Parkveien vant i en landsomfattende konkurranse.

SELSKAPET PARTNER, SOM EIES AV 47 boligbyggelag og som blant annet driver med forsikring, arrangerte konkurransen. Alle spørsmålene dreide som om vannskadeforebygging. Målet er å gjøre beboere mer bevisst på skadeforebyggende tiltak. De tre borettslagene i Kristiansand stakk av med halvparten av premiene.

– Det er nå inngått avtale med Oras om montering av automatiske Viwa Watersafe lekkasjestoppere. Det er også gjort avtaler med beboere om montering så nå setter vi i gang. Før sommeren vil de til sammen 374 leilighetene i de tre borettslagene være

godt rustet mot vannskader, sier bygningsingeniør Lars Ørjan Vegusdal i Sørlandet Boligbyggelag.

En automatisk vannstopper er en magnetventil som monteres på hovedvannrøret i leilighetene. I tillegg plasseres fuktfølere under oppvaskmaskin, fryseskap og andre vannutsatte steder ved kjøkkenbenk.

– Ved fukt stenges vanntilførselen øyeblikkelig og skaden reduseres kraftig. De fleste skadene vi registrerer er vannskader, vi har derfor god tro på reduksjon i antall skader fremover, sier Vegusdal.

Nå skal vannstoppere monteres.

VI GJØR BYGG FINE – OG ENERGIØKONOMISKE

Rehabilitering handler både om estetikk og god økonomi. Noe alle borettslag, sameier og forvaltere av forretningseiendommer burde være opptatt av.

Energieffektivisering gir lavere fyringsutgifter, bedre inneklima, økt trivsel, bedre helse og komfort. Det gir også gode miljøgevinster. Sunn helse, sunt bomiljø og sunn økonomi på en og samme gang.

For mer informasjon:

Kruse Smith

Telefon 38 14 56 00

post@kruse-smith.no (e-posten merkes Byggefornyelse)

Les mer om oss på kruse-smith.no

KRUSE SMITH

Fra idé til virkelighet

Etter en vinter med regn og snø kan det være effektivt å bruke høytrykkspyler til reingjøringen.

Høytrykk utendørs

Høytrykkspyleren kan brukes til det meste; bare den brukes riktig.

Skal du vaske bil, spyle oppkjørselen eller reingjøre husveggen, kan du spare mye tid ved å bruke høytrykkspyler, sier Reinhart Reinertsen hos Carlsen Fritzøe i Vågsbygd.

Det er et utall modeller i alle prisklasser på markedet.

– Mange lurer på hvor kraftig høytrykkspyler de trenger. De minste spylene er bra nok til å reingjøre sykler og andre småting, men skal huset vaskes bør en ha en spyler med god vannmengde og trykk. Dette er også viktig om skitten enkelt skal fjernes, forklarer han.

Er det terrassen som skal vaskes er det smart å bruke en roterende børstedel som enkelt kobles på spyleren.

– Det er svært imponerende hvor effektiv den er, og du kan få mange typer børster, til

ulike formål, sier Reinertsen.

Spylere med en ekstra turbodysse, som gir en roterende tynn stråle med mye trøkk, skal man bruke med forsiktighet.

– Ikke bruk denne på bilen, på husvegg og terrasse, men fliser, betong og andre harde materialer blir skinnende rene med turbokraft, sier Reinertsen.

Før du kjøper en høytrykkspyler, sjekk hvilken ampere husets utvendige strømkurs har. I følge Reinertsen har mange 16 ampere i garasjen og utendørs, men noen har kun 10 ampere.

– Er det kun 10 ampere, kjøp en maskin på maks 2300 watt – slik unngår du at sikringene ryker. Vil du ha en høytrykkspyler som kan brukes til alt mulig og som holder i mange år, velg en semiproff-utgave, råder Reinertsen.

Reinhart Reinertsen hos Carlsen Fritzøe i Vågsbygd vet det meste om alle ulike høytrykkspyler, og hjelper deg gjerne til å finne en egnet maskin.

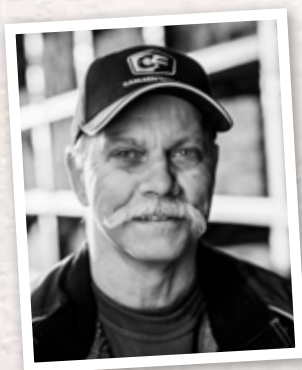
Det er vi som er den lokale spesialisten på byggevarer

2% bonus og rabatter til alle medlemmer i Boligbyggelaget

Carlsen Fritzøe er en selvstendig kjede for byggevarer. Vår fokus på fagkunnskap går helt tilbake til 1835. Vi er en komplett leverandør av kvalitetsprodukter innen trelast, byggevarer, jernvarer og interiør. Hos oss treffer du fagfolk som snakker samme språk som deg, som du kan være på fornavn med og som vet hva du trenger for å få jobben gjort.

**Husk å vise frem medlemskortet for å få rabattene.
For å få bonus, må du trekke ditt aktiverte
medlemskort i betalingsterminalen.**

Vi hjelper deg med å aktivere fordelskortet.
Rabatter gjelder ikke på faste lavpriser eller tilbudsvarer.

Spesialistråd fra
erfarne fagfolk
får du på kjøpet!

Vi strekker oss langt for å gi deg distriktets beste service!

CARLSENFRTZØE

SØRLANDSPARKEN – Eftevaag
Buråsen 2, 4632 Kristiansand S
Tlf.: 38 04 16 00
Åpent: 7-18 (9-15)
www.carlsenfritzoe.no

VÅGSBYGD – Eftevaag
Sagmyra 2, 4624 Kristiansand S
Tlf.: 38 06 48 00
Åpent: 7-18 (9-15)
www.carlsenfritzoe.no

Gode grillråd

Mange borettslag og sameier tillater elektriske griller på balkongene, noen også gassgriller. Kullgriller er sjeldent lov – og engangsgriller er bannlyst.

TEKST: ANNE S. T. JOHNSEN

Styrene i de enkelte borettslag og sameier vedtar regler for grilling.

– De som forbyr grilling har sikkert vurdert det nøye opp mot sikkerhet, brannfare og sjenanse, sier Rolf S. Nordberg, som har jobbet i beredskapsavdelingen i Oslo Brann- og redningsetat i en årrekke. Nylig holdt han foredrag om brannforebygging i Kristiansand.

– På balkonger er elektrisk grill det tryggeste alternativet, men her skal man være varsom, og holde grillen under oppsyn. Dessuten er det alltid viktig å ta hensyn til naboer med tanke på lukt og grilløs, sier Nordberg og gir råd:

Foto: Weber

10 TIPS

1. Grillen må stå trygt og stødig, og med god avstand til brennbart materiale.
2. Ha alltid en bøtte vann eller en hageslange med vann i nærheten av grillen.
3. Barn skal aldri være alene eller leke i nærheten av grillen.
4. Bruk ikke flagrende eller løstsittende tøy under grilling.
5. Gassgrill; sjekk gasskoblingen og slangen med jevne mellomrom for å unngå lekkasje eller tilstopping.
6. Kullgrill; bruk tennbriketter eller små mengder tennvæske ved opptenning av grillen.
7. Engangsgriller blir veldig varme på undersiden, og vil kunne antenne eller skade underlaget.
8. Bruk aldri tennvæske på varm grill.
9. Hold grillen under oppsyn så lenge den er varm.
10. Asken skal være kald før den tømmes på et sikkert sted. Fukt gjerne godt med vann.

ET JUNIORMEDLEMSKAP* KAN BLI DIN BESTE INVESTERING NOENSINNE

Som medlem i Sørlandet Boligbyggelag får Lille Pelle forkjøpsrett til over 7000 boliger

*Én andel: 500 kr (engangsinvestering) Årsavgift fra 0 til 18 år: 0 kr

Styremedlem Lisbeth Lunden og leder for byggekomiteen Vegard Torkelsen mottok plakett som de hang opp på fasaden til Stjernehus.

Miljøforbildet

Den storstilte ombyggingen av Stjernehus Borettslag på Grim ble markert med konsert, taler, mat og drikke. Og gratulasjonstaler.

TEKST: ANNE S.T. JOHNSEN FOTO: KJELL INGE SØREIDE

Høyblokka med 60 leiligheter er et pilotprosjekt i Fremtidens Bygg, som igjen er en del av Fremtidens Byer. Etter ombyggingen er Stjernehus også blitt et miljøforbilde for hele Norden, og er bygd om til lavenergibolig, det betyr blant annet lavere CO₂-utslipp og billigere oppvarming. Dessuten er Stjernehus Borettslag et tilkoblet fjernvarmenettet.

På markeringsfesten mottok styreleder Sven Arild Bransdal, styremedlem Lisbeth Lunden og beboer og leder av byggekomiteen, Vegard Torkelsen diplom og plakett som bevis på at Stjernehus er et pilotprosjekt i Fremtidens Bygg.

– Vi er svært godt fornøyd med resultatet og med samarbeidet vi har hatt med entreprenører og Sørlandet Boligbyggelag, sier Bransdal.

– Beboere har vært både modige og tålmodige, oppsummerer Frank Eikeland fra Kruse Smith, som har hatt entreprisen.

Fra kaldt til varmt

– Stjernehus har gått fra å være det kaldeste borettslaget på Sørlandet til å bli et av de varmeste, sier Odd Helge Moen fra Sørlandet Boligbyggelag.

– Bygget har nå halvert klimautslippet, sier Erik Sandmark, prosjektleder for Fremtidens Byer i Kristiansand kommune og var en av de mange gratulantene.

Imponert

Ordfører i Kristiansand, Arvid Grundekjøn, er imponert over det Stjernehus Borettslag har fått til.

– Stjernehus er et strålende eksempel på god miljøatsing. Beboernes vilje til å gjennomføre dette prosjektet er imponerende og prisverdig, understreker ordføreren.

Øyvind Aarvig, prosjektleder for Framtidens Byer i Kommunal- og moderniseringsdepartementet er imponert over ombyggingen, og mener borettslaget er lysende eksempel for andre borettslag. Og Rolf Hugnes fra Enova gratulerte og ønsket beboere lykke til med å bo godt i varme leiligheter.

– Dette er et flott pilotprosjekt, og vi håper det har en smitte- og kopieffekt. Det vil si at andre borettslag får lyst til å bygge om slik Stjernehus har gjort, sier administrerende direktør i Sørlandet Boligbyggelag, Ole Fritjof Godtfredsen.

Han understreker at støtteordninger fra Enova og Husbanken er svært viktig for gjennomføring av slike prosjekter. Entreprenesummen for denne omfattende rehabiliteringen er på 35 millioner kroner. Enova gir 2,25 millioner kroner i støtte og prosjektet er fullfinansiert via Husbanken.

Se mer om dette på Youtube. Søk med kodeord «Stjernehus».

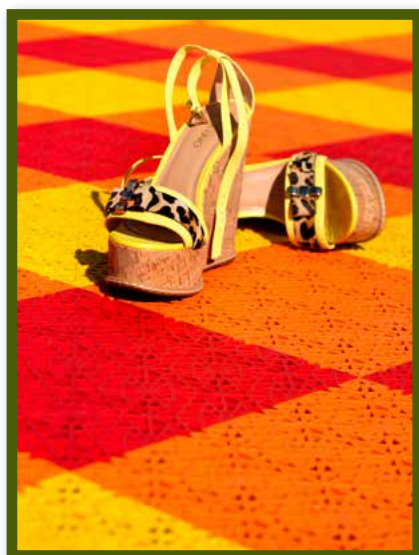

Sett farge på tilværelsen

Plant blomster i krukker og kar og mal med lystige farger. Det er vår!

Fyll krukken med jord og pynt med blomster til nasjonaldagen. Fargene rødt, hvitt og blått er selvsikre på 17. mai. Hvis du ikke vil blande flere farger i samme krukke, bruker du minst tre krukker. Ellers er det å velge blomster til krukker og ampler omtrent som å velge i en godteributikk. (Foto: Hageland Hagesentre)

Utendørs plastgolv er blitt populært i det siste takket være produsentens kreativitet når det gjelder design og farger. Ikke bare er flisene praktiske til terrasse, bod og garasje, de er også spenstige, fine, slitesterke og så godt som vedlikeholdsfrie. Plastgolv er enkle å montere; de settes sammen med en gummiklubbe og kan lett tilpasses med en stikksag eller kniv. (Foto: Storyes/Ifi.no)

Finn frem malerkosten og lek deg med farger. Det meste kan males - hva med å sette farge på søppelstativer, postkasser eller blomsterkrukker? Et kjedelig sykkelstativ kan for eksempel bli et blikkfang utendørs med et par strøk lakkmalning. Husk rengjøring og grunning før du setter i gang. Og det du maler trenger trolig mer enn et strøk. (Foto: Ifi.no)

Impregnerer du tekstilene du har ute, tåler de mer og varer mye lengre. Impregneringen gjør at skitt ikke fester seg like lett, og at vann og annen fukt ikke trekker inn. Impregnering får du kjøpt hos fargehandlere og byggevarehus. Mange produsenter har også egne kolleksjoner av utendørstekstiler som er behandlet for tøffere bruk; de tåler regn, er UV-bestandige og blekes ikke i sola. (Foto: Tapethuset, Ifi.no)

HUS BYGGET FØR 70-TALLET?

DA ER DET PÅ TIDE Å SE OVER AVLØPSRØRENE.
UNNGÅ VANNSKADER OG HØYE KOSTNADER!

**I VÅR VERDEN
FUNGERER ALLE AVLØP!**

KONTAKT OSS FOR RØRFORNYING!

TEKNISK GODKJENNING
TG 20099
SINTEF Certification

Proline Norge AS
Frysjaeveien 35
0884 Oslo

Tlf: 81 50 08 98
www.prolineas.no
info@prolineas.no

PROLINE
Nye avløpsrør uten riving

VÅRKUPP!
utvalgte produkter
-15-35%
Medlemmer har fast
rabatt på alt som ikke
er på kampanje!

**SOLSKJERMING
GARASJEPORTER**

Plisségardiner

Screen

Garasjeporter

Alt innen solskjerming og garasjeporter
Fasadeprodukter er største norske merkevareleverandør
av både solskjerming og garasjeporter. Vi kommer gratis
hjem til deg med gode råd og løsningsforslag.
RING 911 50 200 www.fasadeprodukter.no

Fasade®
PRODUKTER
SOLSKJERMING - GARASJEPORTER

Alle forsikringene du trenger på 1-2-3

**FÅ ET
TILBUD
I DAG!**

Send kodeord FFM
til **2223** for å bli kontaktet
av en rådgiver.

- 1. Send kodeord FFM til 2223**
- 2. Du blir kontaktet av en forsikringsrådgiver**
- 3. Du får et godt forsikringstilbud!**

Du kan også ringe 03712 eller sjekke www.forsikringformedlemmer.no

**DET ER MYE Å GJØRE NÅR MAN
SKAL BYTTE BOLIG...**

**...MEN FLYTTEVASKEN
KAN DU SLIPPE!**

SOM MEDLEM I SØRLANDET BOLIGBYGGELAG FÅR
DU SOM BOR I BORETTSLAG **GRATIS FLYTTEVASK**
VED SALG GJENNOM SØRMEGLEREN.

SØRMEGLEREN

38 02 22 22 | sormegleren.no

MEDLEMSKORTET

Medlemskortet har flere funksjoner enn det gamle medlemskortet – det gir deg blant annet kjøpsbonuser som kan samles opp og overføres til din egen bankkonto.

Sørlandet Boligbyggelag har gjennom mange år opparbeidet gode rabattavtaler med mange lokale forretninger og leverandører. Det nye Medlemskortet gir våre medlemmer ytterligere fordeler ved kjøp av varer og tjenester hos riksdekkede firmaer.

SLIK AKTIVERER DU MEDLEMSKORTET

SKRIV INN www.fordelskortet.no i adressefeltet i din nettleser.

TRYKK PÅ «Aktiver kortet» øverst i menyen.

VELG boligbyggelag i rullegardinmenyen.

TAST INN medlemsnummer og postnummer. Dersom du får feilmelding og har flyttet i det siste, prøv med ditt gamle postnummer.

FYLL INN opplysningene og bekreft medlemsbetingelsene.

TRENGER DU HJELP til aktivering kan du sende en **SMS til: 1963** med kodeord: **SBBL** etterfulgt av din mailadresse.

OBS! Aktiverer du Medlemskortet, aktiverer du det én gang for alle.

Medlemmer får 10% rabatt på alt (unntatt kampanje- og nedsatte varer) i butikken.
Bonus: 5% på alle kjøp med aktivert medlemskort.

Tlf: 38 04 10 20
www.bohus.no

CARLSENFRTZØE
Den lokale byggevarerpesialisten

Medlemmer gis rabatter og **bonus** ved kjøp i butikkene i Vågsbygd og Sørlandsparken. Ved kampanjevarer-kjøp gis kun bonus. Bonus forutsetter aktivert medlemskort.

Tlf: 38 04 16 00
www.carlsenfritzoe.no

Medlemmer får 28% rabatt ved kjøp av komplette kjøkken- og badroms-møblementer fra hele vareutvalget.

Tlf: 474 52 000
www.strai.no

LAMPEHUSET
www.lampehuset.no

Medlemmer får 5% **bonus** ved alt kjøp på Lampehuset på Sørlandsenteret. Bonus forutsetter aktivert medlemskort.

www.lampehuset.no

MOBIL
for medlemmer

Medlemmer får gunstige teletjenester:
Mobiltelefoni fra 29 kr./måned, fasttelefoni fra 94 kr./måned og mobilt bredbånd fra 99 kr./måned.

Tlf: 815 70 815
www.fordelskortet.no

SPAREBANKEN SØR

Vi flytter lånet ditt gratis.

Tlf: 38 12 33 39
www.sor.no

Medlemmer får 25% avslag på lokal- og weekendleie av flytte- og personbiler i Kristiansand.

Tlf: 974 74 000
www.avis.no

Medlemmer får 10% rabatt på gardiner, innvendig solavskjerming og ellers alle varer. Gardin Studio tar mål og monterer.

Tlf: 38 02 66 66
www.gardinstudio.no

Medlemmer får 25% rabatt på rør og elektroutstyr/materiell og 10% rabatt på timeprisen ved timeavtalte oppdrag.

Tlf: 38 00 28 40
www.ke-as.no

FORSIKRING
for medlemmer

Medlemmer tilbys innboforsikring til 836 kr. for en forsikringssum på 700.000 kr. og reiseforsikring til 1150 kr. per familie.

Tlf: 03712
www.forsikringformedlemmer.no

DIN OMSORGSPARTNER

Bred erfaring, personlig tilrettelegging og optimal livskvalitet

Medlemmer får 10% rabatt på timeprisen for omsorgstjenester.

Tlf: 480 90 858
www.dinomsorgspartner.no

ADVOKATFIRMA SUND

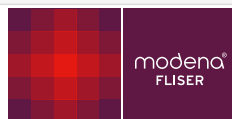
Medlemmer og tilknyttede boligselskap får inntil en halv times gratis advokatbistand eller 20% avslag på ordinære timepriser.

Tlf: 917 50 271
www.visma.no/advokat tjenester

Medlemmer får rabatt og **bonus** ved kjøp av markiser, persienner og garasjeporter. Bonus forutsetter aktivert medlemskort.

Tlf: 911 50 200
www.fasadeprodukter.no

Medlemmer får 5% **bonus** ved kjøp i butikkene i Søgne, Grimstad og Sørlandsparken. Bonus forutsetter aktivert medlemskort.

Tlf: 38 00 30 00
www.modena.no

Medlemmer gis rabatt på bilutstyr, lakk og dekk – avhengig av produktene som kjøpes. **Bonus:** 5% med aktivert medlemskort.

Tlf: 38 18 59 00
www.perhagen.no

Aamodt VVS

Medlemmer får 20% rabatt på rør og deler og 10% rabatt på timeprisen. **Bonus:** 5% med aktivert medlemskort.

Tlf: 38 05 15 06
www.aamodtvvs.no

Medlemmer får 5% rabatt på alle varer unntatt elektriske artikler og kampanjevarer. **Bonus:** 5% med aktivert medlemskort.

Tlf: 38 02 48 80
www.tilbords.no

Medlemmer får 5% **bonus** ved kjøp i butikkene i Vågsbygd, Sørlandsparken og Søgne. Bonus forutsetter aktivert medlemskort.

Tlf: 976 38 000
www.fargerike.no

Tilbud fredag-mandag for to pers. inkl. frokost ved alle Thon Hotels i Norge og Sverige: Budget 695 kr. City og Conference 850 kr. Tillegg Bristol, Oslo. Må bestilles via www.fordelskortet.no

Tlf: 815 52 440
www.thonhotels.no

Tilbyr strøm til innkjøpspris med et månedlig påslag på 19 kr. eks. myndighetspålagte kostnader. Forutsetter seks måneders binding og efaktura.

www.los.no

Medlemmer som selger sin borettslags-leilighet gjennom Sørmeqleren, får påspandert flyttvasken!

Tlf: 38 02 22 22
www.sormeqleren.no

Medlemmer får 10% rabatt på alle varer i butikken på Fiskebrygga.

Tlf: 38 12 24 02
www.fiskesalg.no

Hageland Vennesla og Hageland Vågsbygd gir medlemmer 10% rabatt på ordinære varer i butikk og hagesenter.

Tlf: 38 15 55 96 (Vennesla)
Tlf: 38 01 04 36 (Vågsbygd)
www.hageland.no

Medlemmer får 10% rabatt på nedvask, hovedrengjøring, vaktmestertjenester og gartnerjobber.

Tlf: 38 60 15 60
www.brabo.no

Medlemmer får 20% rabatt på elektrisk installasjonsmateriell, lyskilder, lysrørarmatur, halogenbelysning, varmeprodukter, etc.

Tlf: 38 04 10 00
www.elektrotema.com

Medlemmer og medlemmers hjemmeboende barn får 10% rabatt på all tannbehandling (unntatt på utgifter til tanntekniker)

Tlf: 38 12 46 46
www.3tannleger.no

Medlemmer med XY Visa-kort får 40 øre rabatt per liter bensin og diesel på alle stasjoner. Visakort kan bestilles via www.sorbbll.no.

www.unox.no

Velg hotell, hus og leiligheter over hele verden, få rimelige leiebiler og billetter til fly, ferjer, attraksjoner. **Bonus:** 5% med aktivert medlemskort.

Tlf: 22 16 51 00
www.sembo.no

alltid noen hjemme

Medlemmer får ved nyttegning 10% rabatt på vekttertjenesten og fri installasjon av alarmen.

www.sectoralarm.no

Ditt firma?
Meld din interesse
Ring 38 07 90 70

X-ORD

X-ordet er laget spesielt for Bo & miljø og Sørlandet Boligbyggelag.
Vi kan friste med fine premier:
Gavekort á 500 kroner til to riktige løsninger som trekkes ut.
God fornøyelse!

	17. mai	B-lag Tone		3,14	Stiger Like		Rovfugl Muskulose	Vilt	For- telling Stillhet		Binde- ord	Mord	Av- gjørelse Radius	17. mai meny
Tak					→				→		↓			
								Tilslørt	Tigge				Stable	
Over- hode		Kort		Lever Først og sist			Rygg- smerter					Krangl		
Begrens						Ban- ketten Røvere					Øve	Leter		Union omv.
Høyde					↑		Gi omv.		Tall nynorsk		Ståkete	Rom		
Bevege				Krigs- skip										
Tropisk plante							Grønске			Kikke		Like		Om- vende
Fem		Prep.		Fugle- aktiviteten Pron.							Bensin- stasjon			
Fra 17. mai sang					↑		Pron. nynorsk Pisken			Land- skap Gml mynt				
Fra 17. mai sang		Tall fork.	Hund		Øk Matrett		3,14 omv.	Like	Pron. Flire			Bibelsk mann	Kiosk Ingen- ting	↓
						→				→			↑	Område
Fruktene												Drønnes		
Smile												Nevnte		
				Turn- ering			50	Spise- rom	Slette				Prep	
Storting														

	Vår- blomst	An- saget	Ekstern- er	Vår- blomst	Seng	Morene	Dries	Vår- blomst	Avbalan- serte	R	Embal- asje	Tre	O	Dra	Vanlig Tresort	O	Drkk	Kvitt
Vår- blomst	S	T	E	M	O	R	S	B	L	O	M	Kort- bukse	S	H	O	R	T	S
Reise- felge	K	A	R	A	V	A	N	E	Rov- dyret	L	E	O	P	A	R	D	E	N
Utlep	O	S	Ordre	R	E	Land fork.	U	K	Hast	I	L		Displin- en	L	Prep.	I	Gomme	A
Vei fork.	G	T	Uro	I	R	Vår- blomst- er	S	K	O	G	S	T	J	E	R	N	E	R
Krøtter	F	E	Renne	A	K	E		E	Like Prest.	E	E		U	Regnet	Slett Bygge	Æ	T	T
Sjarm	I	T	Nils Ørn	N	Ø	Vår- blomst	L	kons.	B	B	Vår- blomst	K	U	S	Y	M	R	E
Tre	O	R	Glemt Svulst	Ø	Y	E	B	L	I	K	K	Munn Leer	T	R	U	T	Toaletter	L
Gleden Uthus	L	Y	K	K	E	N	Damp Like	O	S		Venter Flekk	B	I	E	R	Sovne inn	D	Ø
B	Klump	K	U	L	G	A	M	P	Vår- blomst	H	E	S	T	E	H	O	V	
U	T	K	L	E	K	K	A	Flette	Tids- rommet	Gutt	O	V	E	Tuslet	Nektern	L	E	E
Penska ut	Husdyr	E	God Elv	B	R	A	Vår- blomst Slette	V	Å	R	P	E	N	G	E	U	R	T
Ogler uten bein	S	T	Å	L	O	R	M	E	R		Naboland fork.	G	Muslimsk hayfid	I	D	Utlep	L	A
Først Vår- blomst	A		2. ukjente	O	Hvilende	S	O	V	E	N	D	E	Her- berget	K	R	O	E	N
K	U	S	Y	M	R	E	Spis	E	T	Vår- blomst- en	K	R	O	K	U	S	E	N

LØSNING MARS

Vinnere:
Kjell
Skraastad,
Kristiansand

Torbjørn
Nordvik,
Kristiansand

Svar innen 15. juni 2015

Navn:

Adresse:

Postnummer:

Sendes:

Mediepartner AS

Vesterveien 3

4613 Kristiansand

Merk konvolutten: Bo&miljø

En stille revolusjon

Fra kr 255.500,-*

Fra kr 198.900,-*

30 MIN

6-8 T

190 KM

20 MIN

6-8 T

160 KM

Volkswagen leder an på elektrisk.

Volkswagen har alltid satset på innovasjon. Derfor bør det heller ikke være overraskende at Volkswagen allerede har to elektriske modeller på markedet. Og dette er bare starten. Hva med lille og praktiske e-up! med 30 minutters hurtiglading? Eller e-Golf som er akkurat som en "vanlig" Golf, bare 100% elektrisk? Begge bilene levers med det ypperste av førerassistentsystemer og innovasjoner som overgår det meste av det vi har sett fra elektriske biler tidligere. Og siden våre elektriske biler også er stillegående, er det fristende å kalle det som nå skjer for en stille revolusjon.

Think Blue.

* Prisene gjelder bil ferdig levert fra forhandler inkl frakt og lev.omkost. Årsavgift kommer i tillegg. Avbildet modell kan ha utstyr utover standard.

**Ladetid påvirkes av temperatur, rekkevidde påvirkes av kjørestil og temperatur. Strømforbruk blandet kjøring: Golf 12,7 kWh/ 11,7 på e-up! CO₂-utslipp 0 g/km.

Gumpens Auto Vest as

Setesdalsveien 90 - Kristiansand - Telefon 24 03 48 00 - www.gav.no

strai.no

Strai
KJØKKEN & BAD

Det gode kjøkkenliv

Vi samles rundt måltidet. Starter dagen, avslutter kvelden.
Kjøkkenet er samlingspunktet. For middagsgjester- eller bare oss.
I hjertet av hjemmet deler vi dagene med hverandre.
Skaper gode smaker, deler små øyeblikk. Tid til å være sammen.
Det er det gode kjøkkenliv.